GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA: BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 132. Mercurĭ, 17 (29) Iunie. 1887.

NOU ABONAMENTU
la
„GAZETA TRANSILVANIEI.“

Cu 1 Iulie 1887 st. v., se începe unŭ nou abonamentŭ pe triluniulŭ Iulie, Augustŭ şi Septemvre la care invitămŭ pe toţĭ onoraţii amicĭ şi sprijinitorĭ ai fóiei nóstre.

Preţulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România şi străinătate:
pe trei lunĭ 3 fl.	pe trei lunĭ 10 francĭ
„ şése „ 6 „	„ şése „ 20 „
„ unŭ anŭ 12 „	„ unŭ anŭ 40 „

Abonarea se póte face mai uşorŭ şi mai repede prin **mandate postale.**

Abonaţilorŭ de pănʼacum li-se recomandă a însemna pe cuponŭ numĕrulŭ făşiei sub care au primitŭ ḍiarulŭ.

Domnii carĭ se vorŭ aboná din nou sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ şi a arĕta şi posta ultimă.

Braşovŭ, 16 Iunie 1887.

In numĕrulŭ sĕu de Dumineçă „P. Lloyd,“ beatŭ de succesele, ce le-a dobênditŭ marele sĕu stăpânŭ în contra naţionaliştilorŭ, ḍice cu îngâmfare, că „cele patru mandate smulse din mâna naţionaliştilorŭ — trei Românĭ şi unŭ Sêrbŭ (Polit) — constituescŭ în împrejurările de aḍĭ unŭ factorŭ esenţialŭ în victoria electorală a lui Koloman Tisza şi a partidei liberale în Ungaria.“

Ca sĕ putemŭ apreţia mai bine „beţia de învingere“ a Tiszaiştilorŭ, reproducemŭ următorulŭ articulŭ, ce a apărutŭ sub acestŭ titlu, în ḍiarulŭ oposiţiunei estreme maghiare „*Egyetértés*“:

„Partida guvernamentală stă sĕ-şĭ sară din piele. O apucă beţia de învingere şi saltă de bucuriă pentru biruinţa, ce — prin înşelăciunĭ, mituirĭ, şi violentărĭ — a raportatʼo faţă cu oposiţia bătută“...

„Guvernulŭ a dispusŭ de tóte mijlócele potestăţii şi le-a folositŭ fără mustrare de consciinţă pănă la estremŭ. Sĕ auḍĭ numai pe aleşii guvernamentalĭ ce vorbescŭ — cu totulŭ pe faţă şi fără genare, — sĕ-i auḍĭ cum se laudă cu eroicele fapte scandalóse ale corteşilorŭ lorŭ oficialĭ. Legea pentru fişpanĭ şĭ-a produsŭ fructele sale şi paşalele lui Colomanŭ Tisza sʼau nisuitŭ sĕ se facă vrednice de pensiunea ce li-se garantéză prin lege. După marea ostenélă ce şĭ-au datʼo, omulŭ mai că ar sta sĕ ḍică, că sʼau făcutŭ vrednicĭ de ea“.

„Guvernulŭ a datŭ o ordinaţiune contra mituirilorŭ, pentru ca cu surîsulŭ lui Pilatŭ pe buze sĕ-şĭ pótă spăla mânile. Apoi sĕ sci că a avutŭ efectŭ legea şi ordinaţiunea. De pe timpulŭ faimóselorŭ alegerĭ de sub Lonyay miserabila măestriă a mituirei nu sʼa practicatŭ aşa de neruşinatŭ, ca acum. Décă în modŭ seriosŭ sʼar esecuta legea, jumĕtate din mandatele guvernementale ar trebui sĕ se nimicéscă, singurŭ numai pentru mituirĭ.“

„Dér unde suntŭ încă celelalte ilegalităţĭ şi abusurĭ? Înainte de asta cumpĕrarea de suflete se făcea numai în ascunsŭ, sub modesta manta a taxei de cărăuşiă, a speselorŭ constituţionale, La alegerile de acum têrguirea sʼa făcutŭ cu totulŭ pe faţă. In unŭ locŭ au depusŭ înainte, împreună cu candidatulŭ, şi gigantica sumă, ca preţŭ alŭ mandatului. Pentru acestŭ preţŭ corteşii sʼau obligatŭ a face sĕ fiă alesŭ. In altŭ loc alegĕtorii sʼau vêndut candidatului, veḍĭ-bine, nepretinḍêndŭ nicĭ discursŭ-programŭ, nicĭ presentarea în persónă a candidatului, ce călărea cu corbaciulŭ în mână, pentru o sumă, care ar fi de ajunsŭ sĕ se construiască o fabrică mai mică. In cele mai multe cercurĭ sʼa făcutŭ adevĕrata licitaţiă. Au plătitŭ pentru câte unŭ votŭ câte 100, 150, 200 ba şi mai mulţĭ florinĭ. In unŭ cercŭ cinstitŭ.., sʼa datŭ circulară tipărită cu litere marĭ ca pumnulŭ, prin carĭ alegĕtorii au fostŭ de-a dreptulŭ provocaţĭ, ca sĕ nu voteze pe de geaba. In timpŭ de nópte sʼau vîrîtŭ în casa pacînicilorŭ cetăţenĭ, pentru ca în modŭ hoţescŭ sĕ le fure omenia, sĕ le cumpere mărturisirea credinţei politice, sĕ le cumpere voturile“.

„Alăturea cu mituirea au statŭ violentările oficiale şi intimidarea. Pe celŭ ce au avutŭ feciorŭ de cătăniă, lʼau ameninţatŭ, că îi vorŭ duce feciorulŭ, décă va vota pentru oposiţiă. Pe celŭ ce a avutŭ la robiă vre-o porodiţă din némulŭ lui, lʼau îmbiatŭ cu eliberarea robului....“

„Cine ar puté înşira nenumĕratele modurĭ de pressiune, de înşelăciune, de abusurĭ oficiale? Destulŭ atâta, că fără astfelŭ de mijlóce guvernulŭ nu ar fi învinsŭ, nʼar fi putută învinge.“

„Décă aşa stă tréba, cum de nu se ruşinéză guvernulŭ a se lăuda cu învingerea lui?.,. Dér beţia de învingere a guvernului nu este tocmai o nevinovată petrecere. Vorbele ce le borborosescŭ în beţiă trădéză ceea ce în viitorŭ va cuteza sĕ facă acestŭ guvernŭ. Décă ţéra acésta se póte guverna nepedepsitŭ aşa cum de anĭ de ḍile sʼa guvernatŭ, décă pentru o astfelŭ de guvernare se póte căpĕta dela naţiune nu numai absolutoriu pentru trecutŭ, ci şi împuternicire pentru viitorŭ: atuncĭ potŭ merge şi mai departe, atuncĭ guvernulŭ póte sĕ-şĭ permită şi mai multŭ decâtŭ şĭ a permisŭ pănă acum“.

„..In dieta de cincĭ anĭ va cresce deficitulŭ moralŭ şi financialŭ, vorŭ sporì tóte feliurile de sarcinĭ. In schimbulŭ jertfelorŭ ce sʼau adusŭ şi se vorŭ aduce guvernamentalii *vorŭ merge înainte pe calea despoiărei de dreptŭ.* Vomŭ perde instituţiunile ce ne asigură autonomia de statŭ şi libertatea publică.“

Polonisarea în Bucovina.

Estragemŭ din articululŭ primŭ alŭ „Revistei Politice“ dela 15 Iunie n. următórele:

Respectămŭ naţiunile cu care ne-a pusŭ sórtea sĕ trăimŭ la unŭ locŭ, recunóscemŭ drepturile lorŭ şi nu le stingherimŭ întru nimicŭ desvoltarea lorŭ naţională... dér ceremŭ şi respectarea drepturilorŭ nóstre şi unŭ câmpŭ liberŭ, pe care amŭ puté sĕ păşimŭ cu desvoltarea naţională. Indată ce nu se întêmplă acésta, suntemŭ nevoiţĭ sĕ ne schimbămŭ purtarea, căcĭ consciinţa individualităţii nóstre ca poporŭ românŭ, înḍestratŭ cu drepturĭ strămosescĭ, nu o póte şterge din inimile nóstre nicĭ ura, nicĭ propaganda străină îndreptată în contra nóstră.

O teamă ne urmăresce pasŭ după pasŭ şi nu ne părăsesce. Nu-i oraşŭ la noi, în care nu am întâlni stolurĭ întregĭ de Polonĭ din diferite clase ale populaţiunei. Esistenţa acestei naţiunĭ nu ne îndreptăţesce sĕ-i facemŭ mustrărĭ, ceea ce nicĭ nu sʼa întêmplatŭ pănă acuma, dér pretenţiunile potenţate ale acestei naţiunĭ ne înpingŭ la acestŭ pasŭ. Polonii, cei mai micĭ la numĕrŭ între naţiunile din ţéră, desfăşură pretenţiunĭ, şi cerŭ lucrurĭ, pe carĭ nu le mai póte concede poporulŭ românŭ, décă nu voesce sĕ fiă periclitatŭ în esistenţa sa naţională. Aşa de esemplu au cerutŭ Polonii din Suceava, o mâna de ómenĭ, ca sĕ se introducă la şcolile din Suceava limba polonă. Unŭ altŭ esemplu. Unŭ învĕţătorŭ de religiă catolică dela şcolile normale din Suceava a ademenitŭ la vrʼo 40 de băeţĭ, între carĭ se află o parte mare de Românĭ, întrebuinţândŭ câte şi mai câte mijlóce, şi i-au adunatŭ la unŭ locŭ dându-le lecţii în secretŭ în limba polonă. Acéstă propoveduire a limbei polone a duratŭ vrʼo două lunĭ, pănă sʼa descoperitŭ faptulŭ.

Sĕ înşirămŭ mai multe esemple? Ne reservămŭ dreptulŭ sʼo facemŭ acésta mai târḍiu şi sĕ aducemŭ esemple din Cernăuţĭ, Siretŭ şi Rădăuţĭ; dér de o cam dată vedemŭ rĕsvĕditŭ, că Polonii aspiréză la mai mult, decâtŭ la desvoltarea lorŭ naţională. Ei păşescŭ cu devisa în frunte sĕ poloniseze ţéra. Şi pentru că pretindŭ ei polonisare, pentru că trecŭ limitele carĭ ne despartŭ de ei pentru că vĕdŭ că noi nu ne opunemŭ şi ne apĕrămŭ în contra acestorŭ agresiunĭ, de aceea au începutŭ cu ura şi cu iesuiţii în contra nóstră...

Sĕ vedemŭ cine suntŭ Polonii noştri? Cea mai mare parte suntŭ Germanĭ polonisaţĭ, veniţĭ din tóte părţile în acéstă ţéră, care i-a primitŭ cu braţele deschise, ómenĭ carĭ nu voescŭ sĕ sufere altă naţiune lângă sine, ómenĭ carĭ ne vĕdescŭ ură şi dispreţŭ la orĭ şi care ocasiune şi carĭ născocescŭ câte şi mai câte în contra nóstră, voindŭ sĕ ne discrediteze înaintea lumii, ca sĕ pótă ei mai uşorŭ lucra pentru ideea polonă.

Aceştia suntŭ Polonii cu carĭ trăimŭ la unŭ locŭ în ţéră, şi prietenia cu ei încetéză, îndată ce le cunóscemŭ aspiraţiunile. In timpurile trecute nu era aşa, şi din astă causă le eramŭ prietenĭ şi le vomŭ fi érăşĭ, cum nu vorŭ pretinde polonisarea ţĕrii, şi se vorŭ lăsa de propaganda iesuitică.

Când se întêmplă de se întâlnescŭ Românii cu Polonii, atuncĭ pretindŭ aceştia — sĕ fiă chiar numai doi — ca conversarea sĕ fiă în limba polonă. Curiosŭ lucru, dér şi mai curiosŭ că avemŭ Românĭ carĭ din slăbiciune séu delicateţă le împlinescŭ dorinţa şi prin acestŭ faptŭ dau sucursŭ nisuinţelorŭ lorŭ.

Acestorŭ persóne slabe de îngerŭ trebue sĕ le rechemămŭ în minte faptele Polonilorŭ şi părerea şi purtarea lorŭ faţă de noi. *Cum se pórtă ei aşa se cuvine sĕ ne purtămŭ şi noi.* Numai atuncea ne va respecta lumea, décă ne vomŭ respecta noi înşi-ne.

Alegerile de deputaţĭ pentru dieta unguréscă.

Din cerculŭ electoralŭ alŭ Ighiului, Iunie 1887.

Incă de multŭ timpŭ cerculŭ Ighiului a fostŭ datŭ fără reservă pe mâna guvernului, care luândŭ informaţiunĭ dela comitatŭ, recte Keméneştĭ et Zeikeştĭ, pe cine au vrutŭ ei acela a trebuitŭ la poruncă sĕ iésă, primindŭ încă ca despăgubire mâncare (magyar kaposzta) şi beutură, nicĭ că au avutŭ témă că vorŭ cuteza alţii a-le ocupa loculŭ. — Dér totuşĭ acum ce sĕ veḍĭ?

Deşi sʼa făcutŭ cunoscutŭ dela comitatŭ solgăbirăului Köblös Miklos că dela comitetulŭ centralŭ din Pesta este impusŭ pentru cerculŭ Ighiului exministrulŭ Br. Kemény Gábor, — solgăbirĕulŭ Koncz Albert nʼa sciutʼo, şi aşa lʼa împinsŭ pĕcatele de în înţelegere cu mai mulţĭ fruntaşĭ ungurĭ ţinêndŭ o adunare au candidatŭ pe advocatulŭ Csávási Iozsef cu programŭ guvernamentalŭ. Sêrmanii nu au sciutŭ ce vorŭ sĕ păţéscă. Insciinţatŭ comitatulŭ despre candidarea numitului advocatŭ, ca fulgerulŭ fŭ trimisŭ protonotarulŭ Török Bertalan la faţa locului spre a îndrepta rĕulŭ, a sparge clubulŭ şi a face sĕ se concheme o nouă adunare, unde avea o se candida Kemény Gábor. Pretorele Köblös, cu Vadadi Gergely au şi conchiămatŭ adunare pe ḍiua de 5 Iunie, la care au creḍutŭ că vorŭ lua parte dela comitele supremŭ pănă la pandurulŭ satului. Dér sʼau înşelatŭ amarŭ, căcĭ »influinţa« şi „véḍa“ pretorului Köblös Miklos nu mai putea face pe alegĕtorĭ nicĭ la »eszem iszom« de a veni, necum la înţelegere cu comitele supremŭ, căcĭ după informaţiune sigură, din totŭ cerculŭ din afară nicĭ optŭ inşĭ nu au luatŭ parte, nu sciu décă au fostŭ alegĕtorĭ şi aceia orĭ ba. Din Ighiu ca sĕ aibă ce presenta înaintea comitetului au fostŭ conduşĭ între optŭ îndreptăţiţĭ şi câţĭ-va neîndreptăţiţĭ, ca sĕ dea unŭ contingentŭ mai respectabilŭ. Nu se va mai puté lăuda dér solgăbirĕulŭ Köblös nicĭ cu popularitate nicĭ cu influinţă, căcĭ deşi a trimisŭ pe pandurĭ, pe scriitorĭ şi scie D-ḍeu câţĭ alţii, ca sĕ i adune spre a-i presenta comitetului supremŭ, nʼau fostŭ în stare sĕ-i adune, ba nicĭ la prânḍulŭ comunŭ nʼau fostŭ harnicĭ a-i aduce.

Aceste potŭ informa publiculŭ românŭ, care *nʼa fostŭ representatŭ prin nicĭ unulŭ,* ce va se ḍică corespondenţa din „Ellenzék“ Nr. 120 din 28 Maiu şi alta din 31 Maiu, ér noi cu fală ne putemŭ ridica capetele pentru ţinuta nóstră pasivă.

In ḍiua de 17 Iunie, ḍiua de alegere, fisolgăbirĕulŭ puse doi ómenĭ ca sĕ aşeḍe trésċurile, carĭ aveau sĕ anunţe bucuria ce nu o sêmţia nimenea pentru astfelŭ de comediă constituţională. Nicĭ la sunetulŭ musicelorŭ din Abrudŭ şi Zlatna, carĭ au primitŭ 200 fl. — de pe a cui spate o scie Tisza,—nu putea sĕ se véḍă vre-o bucuriă pe feţele alegĕtorilorŭ aduşĭ cu carele cu boii din Oieşdea şi Barabanţŭ, carĭ trebuiau legaţĭ ca sĕ nu rĕmână prin şanţurĭ pe lângă drumurĭ, cum sʼa şi întêmplatŭ Primiţĭ fiindŭ de pandurulŭ pretorelui Szöke Sándor afară de Ighiu cu stégulŭ, porniră în disordine cu

musica în frunte la loculŭ de alegere. Acolo adunându-se toţĭ, dându-se câte-va salve cu tréscurile — nefiindŭ altŭ contra-candidatŭ, pentru că advocatulŭ Csávásy repăşise, se alese cu unanimitate ex-ministrulŭ Br. Kemény Gábor, care nicĭ înainte nicĭ acum nu află de demnŭ a se arăta alegĕtorilorŭ sĕĭ, pe carĭ póte îĭ ţine inferiorĭ cu totulŭ priceperei causei la care au servitŭ ca şi ursulŭ la po runca stăpânului.

Acestea on. Redacţiune le am scrisŭ, ca sĕ am dreptŭ ca Românŭ sĕ întrebŭ pe alegĕtorii Ungurĭ sĕ'mĭ spună, cine din întregŭ poporulŭ românŭ a fostŭ la alegere, afară de doi Românĭ, unulŭ întreprindĕtorulŭ de podurĭ pe drumurile comitatului, Paulŭ Petru, şi altulŭ, de mine necunoscutŭ, din Zlatna, spue-lŭ Paulŭ Petru, decĭ la poruncă au fostŭ tóte biraele chemate cu dreptŭ fără dreptŭ — *dér la alegere n'au fostŭ*.

După alegere s'au umplutŭ mesele pentru cei flămândĭ şi nicĭ la mâncare şi beutură nu s'au căpătatŭ Românĭ, au trebuitŭ să ducă pe cei de pe strade ca sĕ bea şi mânce — ca sĕ aibă cuvêntu cei încredutĭ cu pregătirea sĕ céră banĭ dela Vadady Gergely şefulŭ corteşilorŭ — astfelŭ duseră din Ighiu pe pandurĭ, gornicĭ de hotarŭ, copii de 18—19 anĭ fără dreptŭ de alegere — cel ce se îndoiesce replice-mĭ şi voiu da tóte numele celorŭ ce au mâncatŭ fără dreptŭ de votisare.

Câtŭ ar fi datŭ Ungurii, póte, ca sĕ védă Românĭ la alegere, dér afară de cei spuşĭ *nicĭ unŭ inteligentŭ nicĭ unŭ preotŭ, nicĭ unŭ învĕţătorŭ séu proprietarŭ n'au luatŭ parte*. Onóre vouĕ Româniloru — dea D-ḑeu ca în tóte cercurile numai atâta rĕvnă pentru solidaritatea naţională sĕ arete Românii şi atuncĭ respectulŭ generalŭ nu ne va lipsi. Uitasem a vĕ amintĭ că au fostŭ trei ţĕranĭ de rêndŭ din Barabonţŭ carĭ mirându-se că nu vĕdŭ pe alţii, au ḑisŭ: „Papa nostru Boţianŭ nimicŭ nu nĭ a spusŭ de pasivitate, ba a ḑisŭ că décă căpĕtămŭ ceva sĕ mergemŭ.« Totuşĭ se află şi în cerculŭ Ighiului unulŭ care sapă pe sub pămêntŭ. Dér îşĭ va lua plata de nu dela noi dela D-ḑeu, care bate până la a şésea spiţă. *Cincinatŭ.*

Munţii apusenĭ, Abrudŭ 24 Iuniu

Domnule Redactorŭ! Alegerea de deputatŭ pentru camera din Pesta avù locŭ şi la noi alaltăerĭ. Piaţa Abrudului şi ospĕtăriile din apropiere erau cuiburile unde se comiteau palam et publice violentările, ameninţările, promisiunile şi totŭ feliulŭ de abusurĭ cuprinse în §§ codicelui penalŭ.

Consilierii ministerialĭ Lukáts şi Belházi, vicecomitele şi pretorele cu primarulŭ nostru mişcau tóte pietrile pentru învingerea lui Benitzky secretarŭ de statŭ, pre când de altă parte corteşii contra-candidatului; Boér Béla nu întrelăsau nemicŭ spre a intimida şi ameninţa pe cetăţenii din Abrudŭ şi Roşia în profitulŭ candidatului lorŭ. Şi unii şi alţii contau la spriginulŭ nostru sperândŭ, că în casŭ de lipsă le vomŭ întinde — aşa ḑicêndŭ pe sub mână — sucursulŭ necesarŭ.

Nicĭodată însĕ nu i s'a datŭ guvernului ocasiune ca acum spre a se convinge, că Românii din munţii apuseni nicĭdecâtŭ nu suntŭ accesibilĭ pentru rolulŭ de instrumente servile, ba s'a chiar convinsŭ, că ómenii noştri preste totŭ, éră inteliginţa nóstră din Abrudŭ este unŭ factorŭ cu care are sĕ-şĭ facă seriósă socotélă.

Ai sta sĕ nu credĭ, d-le Redactorŭ, şi totuşĭ este faptŭ că în ultima óră, când voturile partidelorŭ combatante erau cu desĕvêrşire epuisate, manipulanţii fondului de disposiţiune a d-lui Tisza de lângă tóte opintirile, până aci ne mai pomenite, n'au fostŭ în stare a sparge cordonulŭ trasŭ de partida nóstră naţională. Numai trei voturĭ le a trebuitŭ acestorŭ Ilustrităţĭ spre a'şĭ scóte candidatulŭ numai cu 4 ḑile mai înainte căḑutŭ în Ungaria şi nicĭ acelea nu le-au pututŭ afla între pasiviştii românĭ, deşi bursa în acéstă óră nota cursurĭ ne mai pomenite în analele electorale maghiare.

De astădată vĕ potŭ spune d-le Redactorŭ, că Românii, *inteliginţă şi poporŭ, au esecutatŭ cu scumpĕtate conclusele conferinţei din Sibiiu.* — In specialŭ *minarii din Corna* merită tótă lauda pentru ţinuta lorŭ bravă şi solidară. Nicĭ n'ar merita sĕ vĕ mai amintescŭ, că numai vre-o câteva esistenţe dubie au revĕrsatŭ óreşicare umbră asupra solidarităţii Româniloru din cerculŭ nostru electoralŭ; pentrucă acestea si în trecutŭ totdéuna au avutŭ rolulŭ liliacilorŭ.*) *Polux.*

Vinţulŭ de susŭ.

Stimate D-le Redactorŭ! Alegerile la *Vinţulŭ de susŭ*, Mureşŭ-Uióra şi *Aiudulŭ Mare* (N. Enyed) au decursŭ în cea mai mare disordine şi cu unŭ scandalŭ de care numai patrioţii suntŭ capabilĭ**)

La Vinţulŭ de susŭ, pe lângă tóte mĕsurile luate de miliţiă, patrioţii ungurĭ printre şirurile ostaşilorŭ au *asvêrlitŭ unii în alţii cu petrii şi sécurĭ*. Unui patriotŭ din partida guvernamentală *i s'a crepatŭ capulŭ cu o secure*. In Aiudulŭ mare s'a aclamatŭ guvernamentalulŭ Dr. Dárday Sándor, care după alegere se esprimă înaintea tuturorŭ că pisică în sacŭ nu vinde ci le spune pe faţă că *dările încă în 5 anĭ se vorŭ mări*. Se fi auḑitŭ murmurŭ după aceea ca în sinagoga jidovéscă şi înjurăturĭ patriotico-cocişescĭ.

La Mureşŭ Uióra eşi candidatulŭ guvernamentalŭ br. Kemény Endre din Bichişŭ contra anti-guvernamentalului Pávai din Cistein. Se adunară patrioţii încă din 16 Iuniu la curtea fostului Kemény István din Ciumbrudŭ unde se puseră la traiu bunŭ până a 2-a ḑi diminéţa de unde a 2-a ḑi plecară la Aiudŭ cu torţe urmaţĭ de 100 căruţe de „ţoşpontŭ", unde se aşeḑară pentru a 2-a óră lângă butoiaşele cu vinŭ de Risling între bubuitulŭ tréscurilorŭ de pe dealulŭ pândei de unde, după ce se oţeliră şi mai bine decum au fostŭ, se suiră toţĭ sdrenţoşii de nemeşĭ pe căruţe şi plecară spre Mureşŭ Uióra. Aicĭ după alegere urmă iarăşĭ banchetulŭ. Aicĭ, cei drept carnea cumpĕrată dela unŭ jidanŭ a fostŭ cam puturósă déră totuşĭ patrioţii au mâncat'o cu gustŭ primitivŭ (ca pe cea de sub şéua calului la începutŭ).

Românii în acestŭ cercŭ mai curatŭ românescŭ *n'au luatŭ parte nicĭ unulŭ* afară de juḑii comunalĭ, carĭ au fostŭ têrîţĭ cu forţa şi mai alesŭ cei din cerculŭ fisolgăbirĕului Szász Iozsef, celŭ orbŭ, şi a solgăbirĕului Frits Vilmos, celŭ schiopŭ.

Onóre Româniloru din cerculŭ Mureşŭ-Uiórei şi mulţămită preoţilorŭ românĭ din acestŭ cercŭ, că au păstratŭ cu scumpĕtate toţĭ decisiunile conferenţei române din Sibiiu. E de însemnatŭ că în acestŭ cercŭ preoţii suntŭ *mai toţĭ tinerĭ* şi-şĭ cunoscŭ chemarea!

Spectatorulŭ.

De lângă Mureşŭ, Iunie 1887.

Domnule Redactorŭ! La alegerea din *Ghernesig* (între têrgulŭ Mureşului şi Reghinŭ) au fostŭ duşĭ cu puterea rîuanii de pe la Gurghiu în multe căruţe, punêndu-li-se şi pene roşii în pălĕrii. In fruntea acestora era grăsulinulŭ notarŭ comunalŭ din Ibănescĭ cu numele *Nicolae Manţa*. Nu şĭ-au datŭ votulŭ însĕ, pentru că se alesese deja deputatŭ Lazar Jenö. Cu tóte astea au fostŭ trataţĭ cu rachiu şi cu tocană. Eu, vĕḑêndŭ astă cétă mânată cu puterea, cu ameninţărĭ şi cu corupţiunĭ la alegerĭ, m'am întrebatŭ esclamândŭ: ce deosebire este între 48 şi 87? Nu póte sĕ fiă alta, decâtŭ că atuncĭ Ungurii au mânatŭ ciurḑile de vite ale rîuanilorŭ — acum îi mână chiar pe ei ca pe nisce vite... Ér am statŭ şi m'am gânditŭ, că poporulŭ e lăsatŭ în unele locurĭ pe mâna notarilorŭ, pretorilorŭ şi altora, câţĭ traşĭ împinşĭ, câţĭ umblă corteşindŭ; aceştia mai întâiu îi provócă pe ómenĭ la astfelŭ de ocasiunĭ sĕ-şĭ folosĕscă dreptulŭ de alegere, décă pe astă cale nu-i câştigă, începŭ cu promisiunĭ, décă nicĭ cu asta nu reesŭ, atuncĭ şi notarŭ şi pretorŭ începŭ cu intimidărĭ şi ameninţărĭ, în câtŭ bietulŭ poporŭ, neavêndŭ pe nimenĭ care sĕ-lŭ conducă, crede ameninţărilorŭ şi participă. Ruşine însĕ pentru ómenii inteligenţĭ, carĭ se punŭ în fruntea astorfelŭ de cavalcade, în locŭ de a înfrêna cutezanţa solgăbirăéscă.

† Petru Alesandru Vlassa nu mai este în viéţă. Târḑiu amŭ aflatŭ despre mórtea acestui neobositŭ soţŭ de luptă, acestui vrednicŭ preotŭ şi energiosŭ Românŭ. Cu cea mai adêncă durere venimŭ a-i aduce tributulŭ nostru de recunoscinţă în colónele foii nóstre, unde nu numai odată s'a oglindatŭ, în corespondenţele sale, inima sa nobilă românéscă. Vice-protopopulŭ Vlassa din Indolŭ a fostŭ unŭ păstorŭ sufletescŭ în sensulŭ adevĕratŭ alŭ evangeliei, unŭ păstorŭ, care îşĭ punea şi sufletulŭ pentru turma sa. Elŭ cunoscea datoriile sale ca preotŭ, ca cetăţénŭ şi ca Românŭ şi nu numai că se străduia din tóte puterile a şi le împlini, dér îndemna şi pe alţii la împlinirea lorŭ. Din causa acésta unii colegĭ ai lui îi luau în nume de rĕu, că eşia în publicitate cu faptele lui, despre carĭ avea convingerea, că erau bune şi folositóre poporului. Dér noi cunosceamŭ motivele sale curate şi nobile şi de aceea ne bucuramŭ de zelulŭ sĕu şi doreamŭ sĕ servéscă ca esemplu şi altora, căcĭ omul vrednicŭ e în dreptŭ sĕ s'aştepte ca fapta lui bună sĕ fiă recunoscută.

Petru Alesandru Vlassa era unŭ înfocatŭ apostolŭ alŭ românismului. Elŭ scia sĕ dea bisericei ce este alŭ bisericei ér naţiunei ce este alŭ naţiunei. Pusŭ în fruntea poporului elŭ se nisuia sĕ-lŭ însufleţéscă pentru apĕrarea limbei şi a obiceiurilorŭ sale strămoşescĭ, pentru dreptŭ şi libertate, bunurile cele mai scumpe pe acestŭ pământŭ. De era lipsă a sărĭ în ajutorŭ fraţilorŭ sĕi, de se cerea ca poporulŭ sĕ fiă apĕratŭ în contra impilătorilorŭ sĕi, vice-protopopulŭ din Indolŭ era totdéuna între cei dintâi. Elŭ învĕţa pe poporŭ sĕ-şĭ cinstéscă trecutulŭ şi sĕ fiă cu pietate către aceia, carĭ şĭ-au vĕrsatŭ sângele pentru libertatea lui. In véra anului 1884, când vice-protopopulŭ Vlassa şĭ-a înălţatŭ în ḑiua memorabilă de 3 (15) Maiu rugile sale în sf. biserică către Dumneḑeulŭ popórelorŭ „ca sĕ scape poporulŭ românŭ de multele nedreptăţĭ ce i se facŭ" şi când pentru acésta a fostŭ trasŭ la rĕspundere de judecătorii ungurĭ, elŭ le a rĕspunsŭ: „*După ce o naţiune nu póte esista fără limbă şi drepturĭ politice, voiu lupta între marginele legii şi în viitorŭ împreună cu consoţii mei de principii pentru egala îndreptăţire naţională*". Cuvinte de aurŭ, vrednice a fi săpate în inimele tuturorŭ Româniloru asupriţĭ! Mai târḑiu vice-protopopulŭ din Indolŭ a fostŭ din nou acusatŭ că a agitatŭ serbândŭ împreună cu poporulŭ printr'unŭ parastasŭ aniversarea morţii martirilorŭ dela 1775, carĭ au frântŭ jugulŭ servituţii. In 19 Sept. n. 1886 elŭ s'a apĕratŭ cu demnitate de Românŭ adevĕratŭ înaintea tribunalului regescŭ din Turda, şi procurorului, care îlŭ acusă, că pre sea se interesézá de istoria lui Horia, Vlassa i-a rĕspunsŭ: „Cunoscŭ şi 'mĭ împlinescŭ datoriile mele de cetăţénŭ alŭ statului, n'am aplicare de a agita, dér *ca Românŭ şi mai vêrtosŭ ca preotŭ mĕ interesézá trecutulŭ naţiunei mele şi păţaniile bărbaţilorŭ ei şi astfelŭ m'a interesatŭ şi istoria lui Horia*".

Scimŭ că părintele Vlassa a fostŭ condamnatŭ în instanţa întâiŭ la 4 sĕptĕmânĭ, ér în istanţa a doua la 4 lunĭ arestŭ. Elŭ a apelatŭ la curiă. Intr'aceea vechia lui suferinţă, îngreunată prin amărăciunea sufletului sĕu pentru prigonirea, la care se vedea espusŭ fără vină, şi pentru nepăsarea acelora, a cărorŭ datoriă era sĕ-lŭ apere şi sĕ-lŭ încurageze, crescù şi sĕ mări în aşa mĕsură, în câtŭ îlŭ culcă pe patulŭ morţii, unde şĭ-a sfêrşitŭ ḑilele, spre paguba bisericei, a poporului sĕu credinciosŭ şi a naţiunei, în ḑiua de 11/23 Iunie curentŭ. Astfelŭ a scăpatŭ vrednicului preotŭ din Indolŭ de temniţa ungurăscă şi sufletulŭ sĕu nobilŭ s'a ridicatŭ spre sferele dumneḑeescĭ, unde tronézá sufletele martirilorŭ némului românescŭ, pentru carĭ s'a rugatŭ elŭ cu atâta ardóre.

Odihnesce în pace prea demnule soţŭ de luptă N'ai avutŭ învĕţăturĭ înalte, dér ai avutŭ inimă mare românéscă, ai sêmţitŭ cu poporulŭ şi ai fostŭ gata sĕ aducĭ orĭ-ce jertfă pentru binele lui. Pe mormêntulŭ tĕu depunemŭ lacrimile nóstre ferbinţĭ, asigurându-te, că în vecĭ neştérsă va fi amintirea ta între noi şi ne va îmbărbăta sĕ continuămŭ împreună cu soţii de principii lupta pentru limba nóstră şi pentru drepturile nóstre politice!

SCIRILE ḐILEI.

La *esamenulŭ*, ce s'a ţinutŭ în 18 şi 19 Iunie cu elevii *şcólei de statŭ din Cohalmŭ* s'a constatatŭ, ḑice „Kolozsvar", unŭ „admirabilŭ progresŭ". Din 80 de scolarĭ, abia décă suntŭ 20—25 maghiarĭ, ceialalţĭ suntŭ românĭ şi sasĭ, carĭ de când cercetézá şcóla de statŭ au făcutŭ progrese strălucite. Că în ce direcţiune au făcutŭ scolarii acestia progrese atâtŭ de strălucite, „Kolozsvar" află de superfluu sĕ o mai spună. Se mărginesce numai a aminti, că: „scolarii de rassă străină tocmai aşa de uşorŭ au sciutŭ sĕ rĕspundă în limba ungurăscă, ca şi nemţesce orĭ românesce." Noi scimŭ că în Cohalmŭ e şcólă românéscă; cum se face că copii românĭ mergŭ la şcóla ungurăscă? Cum au pututŭ fi seduşĭ părinţii copiilorŭ? Ce facŭ preotulŭ şi învĕţătorulŭ de acolo? Óre nu ar fi fostŭ mai laudabilŭ lucru, sĕ se spună în publicŭ că copii românĭ din Cohalmŭ au făcutŭ progrese strălucite în limba şi cultura românéscă?

—x—

Regimentulŭ 29 de infanteriă staţionatŭ în *Timişóra* a serbatŭ la 24 Iunie aniversarea luptei dela *Custozza* în modŭ strălucitŭ.

—x—

Despre *nouĕ nefericirĭ* raportézá »Fóia Diecesană«. Averea locuitorilorŭ din Severinŭ se compune în mare parte din turme numĕróse de oi, care în luna lui Iunie sĕ mână la păşune la munţii Comunităţii de avere, unde şi rĕmânŭ în decursulŭ verei. Aşa s'a şi întêmplatŭ şi în anulŭ acesta. Dér, în urmarea ploilorŭ multe şi în genere a climei escesive din acestŭ anŭ, rĕcindu-se mai cu sémă în munţĭ temperatura în modŭ simţitorŭ, au căḑutŭ în 17 şi 18 a lunei curente cantităţĭ de zăpadă atâtŭ de marĭ, încâtŭ turme întregĭ fură copleşite şi viéţa bietelorŭ animale stinsă. Astfelŭ periră mai cu sémă în muntele Ţarcu mii de oi. Era unŭ aspectŭ sfăşiitorŭ de inimă a vedé pe bieţii pĕcurarĭ coborîndŭ cu desagii golĭ, fără de turme, încunguraţĭ numai de câni, de fidelii lorŭ apĕrătorĭ. Dintre locuitorĭ avură *Poenarii* cele mai marĭ perderĭ. Mulţĭ dintre dênşii perdură ceea ce au agonisitŭ cu multă sudóre şi ḑecĭ de anĭ, ajungêndŭ în modulŭ acesta peste nópte la sapă de lemnŭ.

—x—

Ni se comunică din *Intorsura Buzĕului* cu data 14 Iunie v. 1887 sub titlulŭ *brumă în Iuniu*: In urma vênturilorŭ celorŭ recĭ ce în continuu au bătutŭ de vr'o 2—3 sĕptĕmânĭ, înseninându-se astă nópte, 13 spre 14 l. c., Sâmbătă spre Duminecă, a fostŭ o *brumă* pe luncile nóstre, ca în Martie, încâtŭ a stricatŭ nu numai plantele cele mai gingaşe ce cu desĕvêrşire le-a topitŭ, cum e fasolea, castraveţii, lubenii, dér şi celorŭ mai tarĭ plante le a stricatŭ, foile cucuruzului se vĕdŭ astăḑĭ veştede etc. — *G. Zaharia*, învĕţătorŭ gr. or.

—x—

Societatea de lectură „*Inocenţiu M. Clein*" a teologilorŭ din *Blaşiu*, în şedinţa de constituire ţinută în 28 Maiu st. n. a. c. şĭ-a alesŭ noulŭ comitetŭ pentru anulŭ scolasticŭ viitorŭ în persónele următorilorŭ domnĭ: preşedinte Valeriu *Comşa* clericŭ de an. III; secretarĭ

*) Cine suntŭ aceştĭ liliacĭ? Daţi-i pe faţă!—Red.

**) In Aiudŭ, a doua ḑi diminéţa după alegere au rĕsăritŭ cu ḑorile şi nisce paşcvile patriotice pentru funcţionarii din Aiudŭ. Fie-care funcţionarŭ avea ca epitetŭ câte unŭ nume alŭ hoherilorŭ (hengherilorŭ) din Aiudŭ.

Iuniu *Brutŭ Hodoşŭ* cl. III; redactorŭ alŭ fóiei „Furnica“ Elie *Stanŭ*, cassarŭ Iovŭ *Băbuţŭ* cl. II; controlorŭ Ioanŭ *Mera* cl. I; bibliotecarŭ Ieronimŭ *Dănilă* cl. I, rĕmânêndŭ a se alege cu începutulŭ anului scolasticŭ viitorŭ notariulŭ şedinţelorŭ dintre fiitorii clericĭ de anulŭ primŭ. Blaşiu, în 24 Iuniu 1887. Ioanŭ I. *Deac*, preşedinte. Aureliu *Hulea*, secretarŭ.

—x—

Arŭ puté sĕ spună Ţĕncălăii ungurescĭ, din ce causă *esamenulŭ* la scóla comunală din *Ormenişŭ* s'a ţinutŭ cu uşile 'nchise, fiindŭ de faţă numai vr'o 3—4 »patrioţĭ“ patentaţĭ, ér părinţii nicĭ încunosciinţaţĭ n'au fostŭ, ca sĕ mérgă la esamenŭ? Cum au pututŭ Ţĕncălăii ungurescĭ sĕ facă lucrurile la întunerecŭ? Nu cumva ca părinţii copiilorŭ românĭ sĕ nu vêdă cum li se maghiariséză copii? Atragemŭ atenţiunea Românilorŭ din Ormenişŭ (comitatulŭ Braşovului) contra uneltirilorŭ ţĕncălăes ilor-unguresci.

—x—

In comuna Cason-Feltiz din Ciucŭ, în comunele sĕcuescĭ ale Sĕcelelorŭ precum şi în alte *comune sĕcuescĭ*, incendiurile suntŭ la ordinea dilei. Sĕcuii îşĭ punŭ focŭ unii altora.

—x—

Alte încercărĭ de *sinuciderĭ* se semnaléză din cuibulŭ Kulturegyletului. La 23 unŭ lucrătorŭ, la 24 o calfă da tapiţerŭ, amêndoi în Cluşiu, au voitŭ sĕ se arunce în Someşŭ, dér au fostŭ împedecaţĭ la timpŭ. Rea cóbe e Kulturegyletulŭ!

—x—

Unŭ călĕtorŭ a fostŭ în dilele acestea în *Braşovŭ* martorŭ auricularŭ la următórea declaraţiune a unui octavanŭ cătră doi conşcolarĭ: Décă voiu isbuti la esamenulŭ de maturitate, am sĕ mĕ îmbĕtŭ de bucuriă; décă voiu fi respinsŭ, am sĕ mĕ înbĕtŭ — de supĕrare. — Adecă beţiă cu orĭce preţŭ!

—x—

In *Vaţŭ* fata de ţĕranŭ Carolina Horvath, care fusese concediată din serviciulŭ familiei Zeller, constătătóre din tată, fiu şi fiică, procurându-şĭ chei se introduse séra târdiu în locuinţa fostului stăpânŭ, dete şése focurĭ de revolverŭ asupra celorŭ trei persóne şi apoi fugi. Bĕtrânulŭ Zeller cu fiiulŭ şi fiica sa au fostŭ lovîţĭ toţĭ trei de glonţŭ, dér nu de mórte. Ţĕranca a fostŭ arestată în Pesta şi dusă în spitalŭ într'o stare de mare slăbiciune, deórece şĭ-a trasŭ trei glónţe în trupŭ.

—x—

Unŭ incendiu îngrozitorŭ a distrusŭ o parte însemnată din oraşulŭ *Pétra*, în Moldova. Au fostŭ nimicite 80 de case.

„*Convorbirĭ Literare*“, revistă lunară, ce apare în Bucurescĭ sub direcţiunea d-lui *Iacobŭ Negruzzi*, în numĕrulŭ sĕu dela 1 Iunie are următorulŭ sumarŭ: Ioanŭ Ghica: — Corespondenţă cu V. Alexandri (Scrisórea XXVI). Schiller: — Maria Stuartŭ (actulŭ II), trad. metrică de Iacobŭ Negruzzi. Wilhelm de Kotzebue: — Lascarŭ Viorescu, trad. de A.; I. Ianov: — Odă M. S. Reginei Elisabeta. Cervantes: Don Quijote de la Mancha, trad. de S. G. Vârgolicĭ (urmare). Lazărŭ Şaineanu: — Filosofŭ. — Firoscos. G. I. Lahovari: Hărtii vechĭ. A. C. Cuza: — Poesii. — Epigrame.

„*George Lazărŭ*“, revistă pentru educaţiune şi instrucţiune, ce apare odată pe lună în Bârladŭ, are în Nr. 2 dela 15 Maiu următorulŭ sumarŭ: S. M. Haliţă: — Din ale scólei primare. Gh. Ghibănescu: — Literatura populară. S. M. H.: — Grădina de copii de I. P. Florentinŭ. Recensiune. Gericon: — Douĕ obiecte vechĭ de ceramică. — Buletinŭ pedagogicŭ. — Bibliografiă. — Corespondenţă.

„*Candela*“, fóia bisericéscă-literară, ce apare odată pe lună în Cernăuţĭ, în Nr. 6 dela 1 Iunie conţine: Omiliele S-lui Ioanŭ Chrisostomŭ la epistola cătră Romanĭ (urmare). — Morala Testamentului vechiu în periodulŭ evraisticŭ. — Cuvêntare pentru Dumineca a 5 a după Rosalii. — Cronica şi trei articulĭ în limba slavă.

Viena, 22 Iunie 1887.

Stimate D-le Redactorŭ! In dilele trecute sosiră aicĭ în Viena 2 ţĕranĭ românĭ din Laculŭ negru (Fekete Tó) în Biharia. Pe ei i-au mânatŭ aicĭ nedreptăţile ce li le face acolo contele Zichi cu comasaţia introdusă fără voia locuitorilorŭ din acea comună. Aceştĭ 2 ţĕranĭ voiescŭ a arăta năcazurile lorŭ Monarchului nostru. Spre scopulŭ acesta au cerutŭ audienţă la Maiestatea Sa. Resultatulŭ nu'lŭ sciu încă. Vĕ voiu relata îndată ce voiu afla. E de însemnatŭ că aceştĭ ţĕranĭ au venitŭ până în Peşta pe josŭ, de acolo cu trenulŭ până aicĭ.

Cu altă ocasiune vĕ voiu descrie mai amĕrunţitŭ tóte năcazurile Românilorŭ de acolo.

Academia română.

In şedinţa sa de Vinerĭ 12 Iunie v. Academia Română a ascultatŭ între altele:

1) Darea de sémă a d-lui Gr. Stefănescu, profesorŭ la facultatea de sciinţe din Bucurescĭ asupra primelorŭ sale cercetărĭ făcute la Cucutenĭ, lângă Iaşĭ, unde după cum sĕ scie, s'a descoperitŭ o fórte importantă staţiune preistorică. O comisiune compusă din d-d. V. A. Urechiă, N. Papadopolŭ Calimak, Gr. Stefănescu şi Gr. Cobălcescu, a fostŭ însărcinată de savantulŭ corpŭ sĕ facă săpăturĭ la Cucutenĭ. D-nii Cobălcescu şi Stefănescu au făcutŭ prima recunóscere în dioa de 10 Iunie. Numeróse fragmente de olăriă preistorică şi căte-va instrumente de piatră fórte curióse au fostŭ aduse şi esaminate de Academie. La discuţia ce s'a urmatŭ au luatŭ parte d-nii Odobescu, Ştefănescu şi V. A. Urechiă. Sĕ păturile se vorŭ continua în vacanţa viitóre scolastică.

2) D. M. Cogălniceanu a făcutŭ cunoscutŭ membrilorŭ Academiei cum pe una din propietăţile sale, în Dobrogea, d. N. Papadopolŭ Calimac a aflatŭ o piétră fragmentară fórte mare, conţinêndŭ o sculptură care representă unŭ vasŭ cu unŭ călĕtorŭ, apropiându-se de ţĕrmŭ, după care o fiinţă, care s'ar putea lua dreptŭ Apolo, se pare că e dispusă a primi pe călĕtorŭ. Insuşĭ d. Cogălniceanu a recunoscutŭ că cu elementele ce posedă până acum nu este de ajunsŭ pentru a se afirma că piétra găsită a aparţinutŭ mormêntului lui Ovidiu. In urma discuţiunilorŭ intime ce au avutŭ locŭ printre membrii Academiei, cu toţii au fostŭ de acordŭ ca sĕ se continue cu cercetările în loculŭ unde a fostŭ găsită peatra, sperându-se a se putea afla şi restulŭ din ea pe care se crede că vor fi şi inscripţii. Aceste cercetărĭ se vorŭ face după reîntórcerea d-lui M Cogălnicénu din străinătate, spune „Voinţa Naţională“.

Statua lui Mironŭ Costinŭ.

S'a formatŭ în Bucurescĭ unŭ comitetŭ pentru ridicarea unei statue lui Mironŭ Costinŭ. Statuia este comandată şi se va ridica la Iaşĭ în primăvara anului viitorŭ. Acestŭ comitetŭ se compune din d-nii M. Cogălnicénu, D. Sturdza, N. Papadopolŭ Calimaki, B. P. Haşdĕu, V. A. Urechiă, N. Ionescu, P. S. S. Episcopulŭ de Romanŭ, A. Odobescu, I. Calenderu, G. Creţeanu, preşedintele dela înalta Curte de Casaţiă, primarulŭ oraşului Iaşĭ şi rectorulŭ Universităţeĭ din Iaşĭ. Preşedintele comitetului este d. M. Cogălniceanu, ér secretarŭ d. V. A. Urechiă.

D. V. A. Urechiă, fostŭ ministru şi membru alŭ Academiei române, a plecatŭ Dumineca la Ploescĭ unde a ţinutŭ în localulŭ liceului o conferenţă pentru sporirea fondului necesarŭ ridicărei statuei lui Mironŭ Costin. D. V. A. Urechiă a întreţinutŭ publiculŭ despre origina oraşului Ploescĭ şi a cetitŭ documente necunoscute încă din carĭ s'a pututŭ vedé că oraşulŭ Ploescĭ a fostŭ înfiinţatŭ de Mihaiu Vitézulŭ. Ploescii pe atuncĭ era unŭ satŭ de moşnenĭ, ale cărorŭ pămênturĭ au fostŭ rĕscumpĕrate de eroulŭ dela Călugărenĭ, care le a datŭ în schimbŭ pămêntŭ la Baicoiu.

Vomŭ publica şi noi după »Voinţa Naţională“ parte din aceste documente fórte importante. Apoi onor. academicianŭ a cetitŭ o legendă fórte frumósă a lui Ionŭ Isteţu dela casarma Malmaison.

D. profesorŭ St. Velescu a recitatŭ mai multe bucăţĭ literare. In fine d. V. A. Urechiă a făcutŭ o scurtă biografiă a lui Mironŭ Costin. In sala conferinţei au fostŭ expuse fotografii de pe machetele statuei.

D. ministru Sturdza a pusŭ la disposiţiă d-lui Urechiă pentru a ţiné asemenea conferinţe, localurile de scólă din principalele oraşe din ţéră, scrie »V. Naţională.«

Scirĭ militare.

Austro-Ungaria. „France Militaire« publică dela corespondentulŭ sĕu din Viena următórele: Precum v'am raportatŭ deja într'o scrisóre de mai nainte, s'au construitŭ în érna trecută în ţinutulŭ corpului 1 (Cracovia) şi corpului 11 (Lemberg) de armată unŭ numĕrŭ colosalŭ de barace. Se póte dice, că în Galiţia şi în Bucovina s'au construitŭ orase de barace în tótă forma. In aceste barace s'au grămăditŭ provisiunĭ colosale de fênŭ, ordŭ, făină şi paie care, deórece armata a rĕmasŭ pe piciorŭ de pace, nu se întrebuinţézâ. Conservarea acestorŭ provisiunĭ, mai alesŭ a făinei, pricinuesce intendenţei militare marĭ neplăcerĭ şi cheltuelĭ. Dér deórece adĭ nemijlocitŭ înaintea secerişului preţurile cerealelorŭ suntŭ proporţionalŭ marĭ, câţiva marĭ neguţtorĭ de ce reale şi făină s'au oferitŭ ministerului de rĕsboiu sĕ cumpere provisiunile de făină cu preţurile de adĭ. Intendenţa şĭ-ar puté apoi érăşĭ procura după secerişŭ cu preţurĭ multŭ mai moderate cantităţile necesare. Administraţiunea militară însĕ a respinsŭ acéstă ofertă favorabilă în privinţa financiară. Causa e că în cercurile ce dau mĕsura nu se consideră situaţiunea atâtŭ de sigură, încâtŭ sĕ se pótă lipsi de provisiunile adunate pentru orĭ-ce eventualitate,

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

VIENA, 28 Iuniu. — Sub preşedinţa Maiestăţii Sale s'a ţinutŭ o conferinţă militară care a duratŭ cincĭ sferturĭ de óră.

VIENA, 28 Iunie. — In onórea regelui Serbiei a datŭ părechea princiară de corónă în Luxenburg unŭ prândŭ de gală, la care a luatŭ parte şi Impĕratulŭ. Maiestăţile lorŭ şĭ-au luatŭ apoi rĕmasŭ bunŭ dela părechea princiară de corónă, care plécă de aci la Galiţia.

BERLINŬ, 28 Iunie. — Scirile despre cererile Rusiei şi Franciei în Orientŭ suntŭ neîntemeiate.

CAIRO, 28 Iunie. — Mukthar-paşa sĕ fi primitŭ scirea, precum se dice, că Sultanulŭ refusă definitivŭ ratificarea convenţiunei egiptene,

COLONIA, 28 Iuniu. — Lângă Mühlheim a deraliatŭ trenulŭ-curierŭ dela Berlinŭ. Suntŭ 13 răniţĭ.

Avisŭ.

Adunarea generală a „Reuniunei Invĕţătorilorŭ românĭ selagienĭ“ se va ţiné estŭ-timpŭ în 4 Iulie st. n. în comuna Odorheiu.

Zelau, 24 Iunie 1887.

din încredinţarea preşedintelui
Gavrilŭ Trifu
vice-preş.

Necrologŭ. — Traianŭ Vlassa cu soţia sa Judita n. Bogdanŭ ca fii, Ioanŭ Vlassa pretore în Câmpenĭ, Iuliu Vlassa coop. în Feneşulŭ săsescŭ cu soţia sa Ana n. Popŭ ca fraţĭ, Cornelia Vlassa cu soţulŭ ei Simeonŭ Rusu parochŭ în Turu ca soră, Iuliu Moldovanŭ stud. în Blaşiu, Otilia Albonu n. Moldovanŭ cu soţulŭ ei Ioanŭ Albonu propr. în Trithiulŭ sup. ca nepoţĭ, Elia Vlassa şi soţia sa Ana, Ioanŭ Fekete Negruţŭ canonicĭ metr. în Blaşiu, Ştefanŭ Hossu şi soţia sa Teodora ca unchĭ, Rafila Hossu măr. Ştefanŭ Popŭ păr. în Dumbrău şi familiele lorŭ, cu inima înfrântă de durere anunţă cum că prea iubitulŭ tată şi socru, cumnatŭ, nepotŭ vĕrŭ şi unchiu

Petru Alesandru Vlassa,

par. gr. cat. alŭ Indolului şi v. protopopulŭ tractului de acelaşĭ nume după împărtăşirea cu S. Taine, a rĕposatŭ în Domnulŭ în 23 Iuniu la 2 óre antimeridiane în urma unorŭ suferinţe grele în alŭ 51 anŭ alŭ etăţei şi alŭ 25 al păstorirei sale sufletescĭ. Rĕmăşiţele pămêntescĭ s'au binecuvêntatŭ şi îmormêntatŭ în cimiteriulŭ gr. cat. din locŭ la 25 Iuniu s. n. la 10 óre a. m.

Fiă-i ţĕrina uşoră şi memoria binecuvêntată!

DIVERSE.

Unŭ duelŭ care merită sĕ fiă imitatŭ. — Domnii Luigi Rolii şi Giuseppe Radanelli conduseră mulţĭ anĭ unŭ comerciu de mătase în tovărăşie, retrăgêndu-se pe urmă în viéţa privată. Foştii tovarăşĭ şi actualii amicĭ trăiau împreună de vre-o patru-decĭ de anĭ în cea mai bună armoniă, când d'odată demonulŭ discordiei îşĭ virî códa în înţelegerea lorŭ simpatică. Pentru o diferenţă de opiniune atingĕtóre de unŭ creditŭ acordatŭ odinióră unui debitorŭ cu care se făcuse o învoélă, se ivi o cértă între foştii tovarăşĭ; cérta luă dimensiunĭ marĭ, se înverşunară şi conduse în fine la unŭ duelŭ desĕvêrşitŭ nou între bĕtrânii amicĭ. Fiă-care din ei îşĭ alese câte unŭ martorŭ séu secundantŭ, care pentru clientulŭ sĕu avea sĕ tragă la sorţĭ care din tovarăşĭ va avé sĕ plătéscă o amendă de cincĭ sute lire, destinată la unŭ banchetŭ de împăciuire. Sortea se declară în defavórea d-lui Radanelli, care se grăbi a depune suma, dér d. Rolli depuse de bună voia lui o sumă egală şi, după propunerea sa, se luă hotărîrea d'a nu întrebuinţa miia de lire pentru unŭ banchetŭ, ci în ajutorulŭ unui vechiu împiegatŭ alŭ casei de comerţŭ, care 'şĭ-a perdutŭ postulŭ şi se află fără mijlóce de esistenţă cu o familiă numerósă.

Judecată solomonică în China. — Douĕ femei, care se certau pentru unŭ copilŭ, s'au înfăţoşatŭ la judecată înaintea unui mandarin învĕţatŭ. Nesciindŭ mandarinulŭ, în nedumerirea sa, căreia dintre femei sĕ-i dea dreptate, a chematŭ pe înţelépta sa nevastă. Acésta poruncĭ sĕ ésă afară femeile şi apoi dise, sĕ-i aducă unŭ pesce în mărimea copilului. Pe pescele acesta îlŭ îmbrăcă ca în hainele copilului şi'lŭ aruncă apoi în presenţa ambelorŭ femei în apă. Mama adevĕrată voi, cuprinsă de durere mare, sĕ se arunce încă în apă, spre a-şĭ scăpa copilulŭ sĕu, pre care îlŭ credea în periculŭ de mórte; cealaltă femee însĕ a rĕmasŭ indiferentă. Decĭ a căpĕtatŭ mama adevĕrată iubitulŭ ei copilŭ.

Monstru. — Femeia Luxandra, soţia săteanului Dinu Radu Stănică din comuna Ocniţa, judeţulŭ Dâmboviţa, a născutŭ unŭ băiatŭ care are între nasŭ şi falca de josŭ unŭ botŭ ca de mielŭ, fără gingii; copilulŭ şi mama sunt sănĕtoşĭ.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureşianu.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 25 Iuniu st. n. 1887

Rentă de aurŭ 5% . . .	101 95
Rentă de hârtiă 5% . .	87.95
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	151 25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune) . . .	97 60
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	116 60
Bonurî rurale ungare . .	104.40
Bonurî cu cl. de sortare	104.60
Bonurî rurale Banat-Timișŭ	104.50
Bonurî cu cl. de sortare	104 50
Bonurî rurale transilvane	104 60
Bonurî croato-slavone . .	104 50
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.40
Imprumutulŭ cu premiu ung.	122.—
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului .	122 20
Renta de hârtiă austriacă	81.25
Renta de arg. austr. . .	82.46
Renta de aurŭ austr. . .	112 40
Losurile din 1860 . . .	137.75
Acțiunile băncel austro-ungare	884 —
Act. băncel de creditŭ ung.	286.—
Act. băncel de creditŭ austr.	283.—
Argintulŭ —.— Galbinî împărătesci	5 96
Napoleon-d'orî	10.03
Mărcî 100 împ. germ. . .	62.15
Londra 10 Livres sterlinge	126.50

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 12 Iunie st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%). .	92—	92½
Renta rom. amort. (5%) .	94½	95—
» convert. (6%) .	87½	88½
Împr. oraș. Buc. (20 fr.)	34—	36 —
Credit fonc. rural (7%) . .	106½	107—
» „ „ (5%) .	91¼	91¾
» » urban (7%) . .	104½	105—
» » » (6%) .	96½	97—
» » » (5%) . .	88—	88½
Banca națională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Națională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă . .	14.75	15.25
Bancnote austriace contra aurŭ. .	2.01	2.02

Cursulu pieței Brașovŭ

din 27 Iuniu st. n. 1887

Bancnote românesci	Cump.	8 64	Vênd.	8 66
Argint românesc	»	8.55	»	8.60
Napoleon-d'orî	»	9 97	»	10.02
Lire turcesci	»	11.30	»	11.36
Imperialî	»	10.33	»	10.36
Galbenî	»	5 89	»	5.93
Scrisurile fonc. »Albina» 6% .	»	100.—	»	102.—
„ » „ 5% .	„	98.—	»	99.—
Ruble Rusescî	»	113.—	»	114.—
Discontulŭ . . .	»	7—10% pe anŭ.		

Nr- 6584—1887.

Concursŭ.

Din legatulŭ lui Iosef Wehrmacher este de a se da unŭ stipendiu de 400 fl. pe anŭ pe durata timpului legalŭ de studii, unui ascultătorŭ ordinarŭ fără deosebire de naționalitate și religiune dela unŭ institutŭ superiorŭ internŭ séu externŭ, séu unui individŭ, care prin absolvarea unui gimnasiu superiorŭ a unei șcóle reale superióre séu a unui institutŭ de pregătire posede dreptulŭ ca sĕ cerceteze unŭ institutŭ mai superiorŭ.

Doritorii pentru acestŭ stipendiu au sĕ-șĭ aștérnă subscrisului magistratŭ celŭ multŭ până la 1 Septemvre a. c. petițiunile timbrate și instruite în modŭ corĕspundĕtorŭ, documentândŭ pe lângă aceea, conformŭ disposițiunilorŭ legatare, cum că suntŭ născuțĭ în Transilvania, și adecă din părțile de țéră carĭ, înainte de uniunea cu regatulŭ Ungariei, au formatŭ politicesce marele principatŭ alŭ Transilvaniei. In fine mai au ca sĕ documenteze și aceea, cum că atâtŭ petenții câtŭ și părinții lorŭ nu posedŭ atâta avere, ca sĕ pótă acoperi spesele pentru studiu.

Brașovŭ, 18 Iunie 1887.

Magistratulŭ orășenescŭ.

Sosirea și plecarea trenurilorŭ și postelorŭ în Brașovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Brașovŭ la Peșta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 01 minută diminéța.

2. Dela Brașovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ accelerată Nr. 302: 5 óre 37 minute diminéța.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Peșta la Brașovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucuresci la Brașovŭ:

Trenulŭ accelerată Nr. 301: 10 óre 12 minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Brașovŭ la *Rĕșnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 min. după amédĭ.
b) „ „ „ *Zizinŭ*: 4 óre după amédĭ.
c) „ „ în *Sĕcuime* (S. Georgĭ): 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgărașŭ*: 4 óre diminéța.
e) „ „ la *Săcele*: 4 óre diminéța.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rĕșnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ* la Brașovŭ: 10 óre înainte da amédĭ.
b) „ *Zizinŭ* la Brașovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Sĕcuime* la Brașovŭ: 6 óre séra.
d) „ *Făgărașŭ* la Brașovŭ: 2 óre diminéța.
e) „ *Săcele* la Brașovŭ: 6 óre 30 minute séra.

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela 1 Iuniu st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** și pe linia **Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucuresci	—	4.30	—	7.30
Predealŭ (	—	—	—	1.14
(	—	9.12	—	—
Timișŭ	—	9.35	—	1.45
Brașovŭ (	—	10.12	—	—
(	7 20		4 01	2.32
Feldióra	7 57	—	4.47	—
Apatia	8.24	—	5 28	—
Augustinŭ	8 47	—	5.59	—
Homorodŭ	9 29	—	6 49	—
Hașfaleu	9 37	—	8 35	—
Sighișóra (	10 53	—	9.02	—
(	11.00	—	9.12	—
Elisabetopole	11 34	—	9 56	—
Mediașŭ	12.03	—	10 37	—
Copsa mică	12.26	—	10.59	—
Micăsasa	12.42	—	11.16 11.37	—
Blașiu	1.11	—	12.16	—
Crăciunelŭ	1 23	—	12,33	—
Teiușŭ	2.06	—	1.51	—
Aiudŭ	2.27	—	2 18	—
Vințulŭ de susŭ	2 49	—	2 48	—
Uióra	2 56	—	2 56	—
Cucerdea	3.12	—	3 64	—
Ghirisŭ	3.46	—	4 51	—
Apahida	5 01	—	5 28	Trenŭ de persóne
Clușiu (	5.21	—	5 56	
(	—	8 01	—	6 37
Nedeșdu	—	6.19	—	6.58
Ghirbĕu	—	—	—	7.14
Aghirișŭ	—	—	—	7.28
Stana	—	—	—	7.56
Huiedinŭ	—	7.12	—	8 18
Ciucia	—	7.41	—	8 58
Bucia	—	—	—	9.15
Bratca	—	—	—	9 34
Vadŭ	—	8.20	—	9 53
Mező-Telegd	—	8.46	—	10 28
Nagyi-Vásárhely	—	—	—	10 47
Veneția-Orădii	—	—	Trenŭ de persóne	10 57
Oradia-mare (	—	9.11		11 07
(	—	9.16	10.?0	11.19
P. Ladány	—	10.37	1.33	1.16
Szolnok	—	12.20	4.24	3.29
Buda-pesta	—	2.15	10.05	6.33
Viena (	—	—	2.15	—
(	—	8.00	—	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	—
Budapesta	7.40	2.—	7.40	6 18	—
Szolnok	11.05	4.05	10.42	9.38	—
P. Ladány	2 02	5.47	2.02	12 02	—
Oradea mare	4.12	7.11	4.78	2 01	—
Venția-Orădii	—	—	—	2 08	
Fudi-Oșorheiu	—	—	—	2 19	—
Teleagŭ	—	7.33	—	2.41	—
Vadŭ	—	8.04	—	3.24	—
Bratca	—	—	—	3.47	—
Bucia	—	—	—	4.07	—
Ciucia	—	8.58	—	4.33	—
Huiedin	—	9.28	—	5.15	—
Stana	—	—	—	5.33	—
Aghiriș	—	—	—	5.53	—
Ghîrbĕu	—	—	—	6.05	—
Nedișu	—	—	—	6.20	—
Clușiu (	—	10.31	—	6.38	—
(	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	1 19	—	—	—	7.36
Ghiriș	2 33	—	—	—	9.16
Cucerdea (	1.01	—	—	—	9.53
(	1 11	—	—	—	10.—
Uióra	1 18	—	—	—	10.09
Vințulŭ de susŭ	1.05	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1 46	—	—	—	10.48
Teiușŭ	2.25	—	—	—	11.55
Crăciunelŭ	2 50	—	—	—	12.34
Blașŭ	3 03	—	—	—	12.52
Micăsasa	3.35	—	—	—	1.34
Copșa mic.	4.01	—	—	—	2.13
Mediașŭ	4 20	—	—	—	2.46
Elisabetopole	4.5	—	—	—	3.31
Sigișóra	5.42	—	—	—	4 32
Hașfaleu	6.01	—	—	—	5.02
Homorod	7.27	—	—	—	6.53
Augustinŭ	8.08	—	—	—	7.43
Apatia	8.36	—	—	—	8 23
Feldióra	9·06	—	—	—	9 02
Brașovŭ (	9.46	5.37	—	—	9.52
(	—	—	1.55	—	—
Timișŭ	—	6.20	2.53	—	—
Predealŭ (	—	6.47	—	—	—
(	—	11.30	3.28	—	—
Bucuresci	—	—	9.35	—	—

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse

Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne
Teiușŭ	11.24	—	3.00
Alba-Iulia	11.59	—	3.59
Vințulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Șibotŭ	1.01	—	4.51
Orăștia	1.32	—	5.18
Simeria (Piski)	2.32	—	6 15
Deva	2 52	—	6.35
Branicîca	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4 08	—	7.40
Zam	4.25	—	8.11
Soborșin	5 30	—	8.46
Bĕrzova	6.27	—	9.33
Conopŭ	6.47	—	9.53
Radna-Lipova	7.28	—	10 27
Paulișŭ	7.43	—	10.42
Gyorok	7.59	—	10.58
Glogovațŭ	8.28	—	11.25
Aradŭ	8.42	9.17	12.31
Szolnok (	—	2 32	4.59
(	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12.10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok (	11.20	12.41	—
(	11.35	5.45	—
Aradŭ	4.30	6.—	—
Glogovațŭ	4.43	6.13	—
Gyorok	5 07	6.38	—
Paulișŭ	5.19	6.51	—
Radna-Lipova	5.41	7.10	—
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bêrzova	6.28	7.55	—
Soborșin	7 25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8 34	9.41	—
Ilia	8 55	9.58	—
Branicîca	9 19	10.17	—
Deva	9 51	10 42	—
Simeria (Piski)	10.35	11 07	—
Orăștiă	11.11	11.37	—
Șibotŭ	11.43	12.—	—
Vințulŭ de josŭ	12.18	12.29	—
Alba-Iulia	12.36	12.46	—
Teiușŭ	1.29	1.41	—

Aradŭ-Timișóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenu mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timișóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroșeni

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	—	—	2.42
Streiu	—	—	3.25
Hațegŭ	—	—	4.16
Pui	—	—	5.11
Crivadia	—	—	5.58
Banița	—	—	6.40
Petroșeni	—	—	7.12

Timișóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timișóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroșeni—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroșeni	—	—	6.10
Banița	—	—	6.53
Crivadia	—	—	7 37
Pui	—	—	8.20
Hațegŭ	—	—	9.01
Streiu	—	—	9.52
Simeria	—	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Brașovŭ. Hârtia din fabrica lui Martin Kopony, Zernescĭ